

15 Σεπτεμβρίου 2021

Θεραπείες για τον καρκίνο του μαστού και ανοσοποιητικό σύστημα

Επιστήμες / Ιατρική - Βιολογία

Dr. Med. Σαράντος Παπαδόπουλος, Ογκολόγος / Μαστολόγος, Χειρουργός Μαστού

Το να έχετε καρκίνο του μαστού δεν σημαίνει ότι το ανοσοποιητικό σας σύστημα είναι αδύναμο. Ωστόσο, ορισμένες [θεραπείες για τον καρκίνο του μαστού](#) μπορούν να αποδυναμώσουν το ανοσοποιητικό σας σύστημα, αφήνοντάς σας πιο ευάλωτους σε μολύνσεις.

Man stopping coronavirus. Immune system defend from corona virus COVID-19. 3D render

Η [χημειοθεραπεία](#) έχει τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στην ανοσία, αλλά η χειρουργική επέμβαση και ορισμένες μορφές θεραπείας ακτινοβολίας μπορούν επίσης να επηρεάσουν το ανοσοποιητικό σας σύστημα. Θα πρέπει να γνωρίζετε τα πιθανά σημάδια μόλυνσης και να τα αναφέρετε αμέσως στο γιατρό σας, ειδικά εάν έχετε πρόσφατα υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση ή είστε στη μέση της θεραπείας. Αυτά περιλαμβάνουν:

- ερυθρότητα, πρήξιμο, ή πύον στο σημείο του τραυματισμού, χειρουργικής πληγής ή ένεσης
- βήχας ή δύσπνοια
- βλέννα ή πύον στο σάλιο
- ρινική αποστράγγιση
- πυρετός
- πονόλαιμος
- αίσθημα καψίματος κατά την ούρηση
- πόνος στο αυτί
- πληγές ή λευκή επίστρωση στο στόμα ή στη γλώσσα σας
- αιματηρά ή θολά ούρα

Οι λοιμώξεις μπορεί να επιδεινωθούν γρήγορα όταν το ανοσοποιητικό σας σύστημα είναι αδύναμο, οπότε καλέστε το γιατρό σας εάν εμφανιστεί κάποιο από αυτά τα συμπτώματα.

Πώς η χειρουργική επέμβαση επηρεάζει το ανοσοποιητικό σύστημα

Οποιοσδήποτε τύπος μείζονος χειρουργικής επέμβασης των μαστών μπορεί να τονίσει το σώμα και να καταστείλει το ανοσοποιητικό σύστημα. Οι λόγοι για αυτό δεν είναι πλήρως κατανοητοί, αλλά γνωρίζουμε ότι η χειρουργική επέμβαση και τα φάρμακα αναισθησίας που δίνουν για να σας βοηθήσουν να κοιμηθείτε μπορεί να είναι “σκληρά” για το σώμα. Μπορεί να χρειαστούν μερικές εβδομάδες έως πολλούς μήνες για να ανακάμψει πλήρως το ανοσοποιητικό σύστημα.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, είστε πιο επιρρεπείς σε λοιμώξεις που μπορούν να επηρεάσουν οποιαδήποτε περιοχή του σώματος, όπως οι κόλποι, ο λαιμός, το στόμα, οι πνεύμονες, το δέρμα και το ουροποιητικό σύστημα. Όσο πιο εκτεταμένη είναι η χειρουργική επέμβαση και όσο περισσότερες χειρουργικές επεμβάσεις έχετε, τόσο μεγαλύτερος είναι ο αντίκτυπος. Αυτό περιλαμβάνει χειρουργική επέμβαση για τη θεραπεία του καρκίνου του μαστού, όπως η λοβεκτομή και η μαστεκτομή, καθώς και οι επανορθωτικές χειρουργικές επεμβάσεις.

Η χειρουργική επέμβαση καρκίνου του μαστού μπορεί επίσης να προκαλέσει το ανοσοποιητικό σας σύστημα για μερικούς άλλους λόγους:

1. Η χειρουργική επέμβαση κόβει το δέρμα και τους υποκείμενους ιστούς, οι οποίοι μπορούν να επιτρέψουν την είσοδο βακτηρίων και μικροβίων στο σώμα. Εάν συμβεί λοίμωξη, μπορεί να συμβεί αμέσως ή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας επούλωσης. Μόλις η τομή επουλωθεί, ο κίνδυνος τοπικής μόλυνσης εξαφανίζεται.
2. Κατά τη διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης για τη θεραπεία του καρκίνου του μαστού, ο γιατρός σας αφαιρεί συνήθως μερικούς ή περισσότερους από τους [λεμφαδένες](#) της μασχάλης, ώστε να μπορούν να ελεγχθούν για την παρουσία καρκινικών κυττάρων του μαστού. Εάν βρεθούν καρκινικά κύτταρα, ίσως χρειαστεί να αφαιρεθούν περισσότεροι λεμφαδένες. Οι λεμφαδένες διαδραματίζουν βασικό ρόλο στο φιλτράρισμα βακτηρίων και άλλων επιβλαβών ουσιών, ενώ ταυτόχρονα εκτίθενται σε λευκά αιμοσφαίρια που καταπολεμούν τις μολύνσεις και προκαλούν ανοσοαπόκριση. Όσο περισσότερους λεμφαδένες έχετε αφαιρέσει, τόσο μεγαλύτερη είναι η διαταραχή του ανοσοποιητικού σας συστήματος. Οποιαδήποτε κόψιμο, κάψιμο ή άλλος τραυματισμός που σχίζει το δέρμα στο χέρι, ή τον κορμό σε αυτήν την πλευρά του σώματός σας μπορεί να προκαλέσει το ανοσοποιητικό σύστημα και πιθανώς να οδηγήσει σε μόλυνση. Αυτός ο κίνδυνος δεν εξαφανίζεται ποτέ.

Τι μπορείτε να κάνετε εσείς και ο γιατρός σας σχετικά με τις επιδράσεις της χειρουργικής επέμβασης στο ανοσοποιητικό σύστημα

Πριν και μετά τη χειρουργική επέμβαση για καρκίνο του μαστού, είναι καλή ιδέα να ακολουθήσετε τους τρόπους κοινής λογικής για τη φροντίδα του ανοσοποιητικού σας συστήματος, όπως αρκετή ξεκούραση, κατανάλωση υγιεινής διατροφής, άσκηση και μείωση του άγχους όσο μπορείτε. Η χειρουργική επέμβαση για καρκίνο του μαστού μπορεί να είναι αρκετά αγχωτική, οπότε ίσως θελήσετε να δοκιμάσετε συμπληρωματικές στρατηγικές όπως ο διαλογισμός ή ο βελονισμός.

Εσείς και ο γιατρός σας θα πρέπει επίσης να συζητήσετε τυχόν παράγοντες που θα μπορούσαν να αυξήσουν τον κίνδυνο μόλυνσης, όπως:

- την έκταση της χειρουργικής επέμβασης (αριθμός και μέγεθος τομών)
- τυχόν επιπλοκές κατά τη διάρκεια χειρουργικής επέμβασης, όπως υπερβολική αιμορραγία
- άλλα ιατρικά προβλήματα που μπορεί να έχετε, όπως διαβήτης ή καρδιακά ή

πνευμονικά προβλήματα

- προηγούμενες θεραπείες για τον καρκίνο, όπως χημειοθεραπεία ή ακτινοβολία

Ίσως χρειαστεί να πάρετε αντιβιοτικά μετά τη χειρουργική επέμβαση για να μειώσετε τον κίνδυνο μόλυνσης. Ενώ βρίσκεστε στο νοσοκομείο, βεβαιωθείτε ότι κάθε γιατρός ή νοσοκόμα που έρχεται να εξετάσει την τομή σας πλένει πρώτα τα χέρια του - μια βασική στρατηγική για την καταπολέμηση της λοίμωξης. Πριν αποφορτιστεί, εάν δεν σας έχει πει ακόμα, ζητήστε οδηγίες σχετικά με τον τρόπο φροντίδας της τομής σας και σε ποιον να καλέσετε εάν έχετε συμπτώματα λοίμωξης. Αυτά μπορεί να εμφανιστούν κοντά στην τομή ή μπορεί να περιλαμβάνουν ολόκληρο το σώμα σας (όπως πυρετός και ρίγη).

Επειδή μπορεί να χρειαστούν εβδομάδες ή μήνες για να ανακάμψει πλήρως το ανοσοποιητικό σας σύστημα μετά από μείζονα χειρουργική επέμβαση, μπορείτε επίσης να ακολουθήσετε ορισμένα συγκεκριμένα βήματα για την προστασία σας από τη μόλυνση .

Εάν είχαν αφαιρεθεί οι λεμφαδένες, το ανοσοποιητικό σας σύστημα μπορεί να μην λειτουργεί καλά σε αυτήν την πλευρά του σώματός σας. Όσο περισσότεροι λεμφαδένες και αγγεία έχουν αφαιρεθεί, τόσο μεγαλύτερος είναι ο πιθανός αντίκτυπος. Εάν κάποια βακτήρια, μύκητες ή άλλα μικρόβια εισέλθουν στο χέρι, το χέρι ή τον κορμό, είναι πιθανό το ανοσοποιητικό σας σύστημα να κατακλυστεί, οδηγώντας σε μόλυνση. Η μόλυνση μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο εμφάνισης μιας πάθησης που είναι γνωστή ως λεμφοίδημα, στην οποία το λεμφικό υγρό «στηρίζεται» στον βραχίονα, το χέρι ή / και τον κορμό και προκαλεί πρήξιμο και δυσφορία

Πώς η χημειοθεραπεία επηρεάζει το ανοσοποιητικό σύστημα

Η χημειοθεραπεία είναι η θεραπεία του καρκίνου που πιθανότατα αποδυναμώνει το ανοσοποιητικό σύστημα. Τα φάρμακα χημειοθεραπείας στοχεύουν τα γρήγορα διαιρούμενα κύτταρα, τα οποία είναι καρκινικά κύτταρα - αλλά και πολλά από τα φυσιολογικά κύτταρα στο αίμα, στο μυελό των οστών, στο στόμα, στον εντερικό σωλήνα, στη μύτη, στα νύχια, στον κόλπο και στα μαλλιά. Έτσι η χημειοθεραπεία, τα επηρεάζει επίσης. Τα καρκινικά κύτταρα καταστρέφονται από τη χημειοθεραπεία επειδή δεν μπορούν να επιδιορθωθούν πολύ καλά. Τα υγιή σας κύτταρα συνήθως μπορούν να αποκαταστήσουν τη βλάβη από τη χημειοθεραπεία

μόλις τελειώσει η θεραπεία. (Μία αξιοσημείωτη εξαίρεση είναι τα νευρικά κύτταρα στα χέρια ή / και τα πόδια σας, τα οποία μπορεί να υποστούν μόνιμη βλάβη από ορισμένα φάρμακα χημειοθεραπείας - μια κατάσταση γνωστή ως περιφερική νευροπάθεια.)

Καθώς τα φάρμακα χημειοθεραπείας βλάπτουν τον μυελό των οστών, ο μυελός είναι λιγότερο ικανός να παράγει αρκετά ερυθρά αιμοσφαίρια, λευκά αιμοσφαίρια και αιμοπετάλια. Συνήθως, ο μεγαλύτερος αντίκτυπος είναι στα λευκά αιμοσφαίρια. Όταν δεν έχετε αρκετά λευκά αιμοσφαίρια, το σώμα σας είναι πιο ευάλωτο σε μολύνσεις.

Αν και τα περισσότερα φάρμακα χημειοθεραπείας μπορεί να έχουν αντίκτυπο στο ανοσοποιητικό σας σύστημα, το πόσο μεγάλο μέρος της επίδρασης εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως:

- ποια φάρμακα παίρνετε και σε ποιον συνδυασμό - το να έχετε δύο ή τρία ταυτόχρονα είναι πιο πιθανό να επηρεάσει το ανοσοποιητικό σύστημα από το να παίρνετε ένα
- πόσο φάρμακο χορηγείται και πόσο συχνά χορηγείται φάρμακο (δοσολογία)
- πόσο διαρκεί η θεραπεία
- την ηλικία και τη γενική υγεία σας
- άλλες ιατρικές παθήσεις που έχετε

Ορισμένα φάρμακα χημειοθεραπείας λαμβάνονται από το στόμα, σε μορφή χαπιού, ενώ άλλα χορηγούνται ενδοφλεβίως - μέσω φλέβας στο στήθος, στο χέρι, σε νοσοκομείο ή κλινική. Εάν κάνετε ενδοφλέβια θεραπεία, ζητήστε να δοθεί στην αντίθετη πλευρά του σώματος από το σημείο όπου υποβλήθηκατε τη χειρουργική επέμβαση. Το σημείο της ένεσης ενέχει κάποιο κίνδυνο μόλυνσης και επειδή η χειρουργική επέμβαση καρκίνου του μαστού συνήθως αφαιρεί τους λεμφαδένες, σίγουρα θέλετε να ελαχιστοποιήσετε αυτόν τον κίνδυνο στην πληγείσα πλευρά του σώματός σας. (Εάν είχατε καρκίνο και στα δύο στήθη, επιλέξτε την πλευρά του σώματος που είχε λιγότερο εκτεταμένη χειρουργική επέμβαση ή αφαιρέθηκαν λιγότεροι λεμφαδένες, εάν είναι δυνατόν.)

Ο χρόνος των διαφορετικών θεραπειών χημειοθεραπείας ποικίλλει. Συνήθως, θα παίρνατε το φάρμακο για μία ημέρα έως αρκετές ημέρες, θα περιμένετε μερικές εβδομάδες για να δώσετε στον οργανισμό χρόνο να ανακάμψει και στη συνέχεια θα ξεκινήσετε ξανά τον κύκλο. Η θεραπεία μπορεί να διαρκέσει από 3 έως 6 μήνες. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, θα θεωρείστε ανοσοκατεσταλμένος - όχι τόσο ικανός να καταπολεμήσετε τη μόλυνση. Μετά την ολοκλήρωση της

χημειοθεραπείας, μπορεί να χρειαστούν από περίπου 21 έως 28 ημέρες για να ανακάμψει το ανοσοποιητικό σας σύστημα.

Τι μπορείτε να κάνετε εσείς και ο γιατρός σας σχετικά με τις επιδράσεις της χημειοθεραπείας στο ανοσοποιητικό σύστημα

Εάν η χημειοθεραπεία είναι μέρος του σχεδίου θεραπείας σας, εσείς και ο γιατρός σας θα πρέπει να επανεξετάσετε τα φάρμακα που θα έχετε και να συζητήσετε πιθανές επιδράσεις στο ανοσοποιητικό σας σύστημα.

Πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη χημειοθεραπεία, κάντε το καλύτερο δυνατό για να ακολουθήσετε τους τρόπους κοινής λογικής για τη φροντίδα του ανοσοποιητικού σας συστήματος, όπως αρκετή ξεκούραση, κατανάλωση υγιεινής διατροφής, άσκηση και μείωση του άγχους όσο μπορείτε. Ορισμένα φάρμακα χημειοθεραπείας μπορούν να μειώσουν την όρεξή σας και να σας κάνουν να αισθάνεστε κουρασμένοι, οπότε ρωτήστε το γιατρό σας σχετικά με τρόπους αντιμετώπισης αυτών των παρενεργειών.

Πριν ξεκινήσετε τη χημειοθεραπεία, ο γιατρός σας θα πρέπει να παραγγείλει εξετάσεις αίματος για να ελέγξει τα βασικά επίπεδα των διαφόρων κυττάρων του αίματος, συμπεριλαμβανομένων των λευκών αιμοσφαιρίων. Θα συνεχίσετε να κάνετε αυτήν την εξέταση αίματος περιοδικά καθ' όλη τη διάρκεια της θεραπείας σας. Όταν ο αριθμός των λευκών αιμοσφαιρίων σας είναι χαμηλότερος από το κανονικό, είστε πιο επιρρεπείς σε μόλυνση. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ένας τύπος λευκών αιμοσφαιρίων που είναι γνωστοί ως ουδετερόφιλα, οι οποίοι είναι οι πρώτοι που ανταποκρίνονται στη μόλυνση που μπορεί να καταπραΰνει βακτήρια, μύκητες και μικρόβια.

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων σας θα περιλαμβάνουν απόλυτο αριθμό ουδετερόφιλων. Συνήθως, τα επίπεδα των ουδετερόφιλων σας αρχίζουν να μειώνονται περίπου μια εβδομάδα μετά την έναρξη του κύκλου χημειοθεραπείας σας, φτάσετε σε χαμηλό σημείο σε μια άλλη εβδομάδα περίπου και στη συνέχεια αρχίστε αργά να ανεβαίνετε ξανά πριν από τον επόμενο κύκλο θεραπείας.

Ο φυσιολογικός αριθμός ουδετερόφιλων είναι περίπου 2.500-6.000. Εάν ο δικός σας είναι χαμηλότερος από αυτό, και ειδικά κάτω από 1.000 ή χαμηλότερος, ο κίνδυνος μόλυνσης αυξάνεται. Εάν ο αριθμός πέσει κάτω από 500, έχετε μια κατάσταση που ονομάζεται ουδετεροπενία, η οποία αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο σοβαρής λοίμωξης.

Όποια και αν είναι η περίπτωσή σας, είναι πολύ σημαντικό να ακολουθήσετε

συγκεκριμένα βήματα για την προστασία σας από τη μόλυνση και να αναφέρετε αμέσως στον γιατρό σας τυχόν σημεία ή συμπτώματα λοίμωξης. Όταν το ανοσοποιητικό σας σύστημα είναι αδύναμο, μια λοίμωξη μπορεί να επιδεινωθεί γρήγορα και ακόμη και να απειληθεί για τη ζωή. Εάν έχετε πυρετό και υποψιάζεστε λοίμωξη, αλλά δεν μπορείτε να επικοινωνήσετε με το γιατρό σας, ζητήστε ιατρική βοήθεια έκτακτης ανάγκης.

Εάν τα επίπεδα ουδετερόφιλων σας δεν αυξάνονται αρκετά γρήγορα μεταξύ των θεραπειών ή αναπτύξετε ουδετεροπενία, ο γιατρός σας μπορεί να αποφασίσει:

- να καθυστερήσετε τον επόμενο γύρο χημειοθεραπείας ή να μειώσετε τη δόση
- να σας δώσει αντιβιοτικά μαζί με τις θεραπείες σας για την πρόληψη της λοίμωξης

Εάν η χημειοθεραπεία προκαλέσει ουδετεροπενία συνοδευόμενη από πυρετό, ο γιατρός σας μπορεί να συνταγογραφήσει φάρμακα που ονομάζονται παράγοντες ανάπτυξης λευκών αιμοσφαιρίων μαζί με τις υπόλοιπες θεραπείες χημειοθεραπείας. Αυτά τα φάρμακα μπορούν να βοηθήσουν τον οργανισμό να παράγει περισσότερα ουδετερόφιλα και άλλους τύπους λευκών αιμοσφαιρίων, κάτι που ενισχύει την ικανότητά σας να καταπολεμάτε τη μόλυνση. Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν:

1. Neupogen (χημική ονομασία: filgrastim)
2. Neulasta (χημική ονομασία: pegfilgrastim)
3. Λευκίνη ή Προκίνη (χημική ονομασία: sargramostim)

Αυτά δίνονται ως μια σειρά λήψεων μεταξύ των κύκλων θεραπείας. Μπορούν να μειώσουν τον κίνδυνο νοσηλείας λόγω μόλυνσης, μπορούν να προκαλέσουν παρενέργειες όπως πόνοι στα οστά, πυρετός χαμηλού βαθμού και κόπωση. Γενικά, τα φάρμακα αυτά χρησιμοποιούνται σε άτομα που ακολουθούν ένα σχήμα χημειοθεραπείας που συνήθως προκαλεί ουδετεροπενία ή για εκείνους που δεν βοηθιούνται από προσαρμογή της δόσης χημειοθεραπείας. Συζητήστε με το γιατρό σας για να μάθετε τι συνιστάται για εσάς.

Πώς η ακτινοθεραπεία επηρεάζει το ανοσοποιητικό σύστημα

Η τοπική ακτινοθεραπεία για τον καρκίνο του μαστού, η οποία θεραπεύει την περιοχή όπου βρέθηκε ο καρκίνος, συνήθως δεν επηρεάζει σημαντικά το

ανοσοποιητικό σύστημα. Οι θεραπείες ακτινοβολίας μπορούν να ερεθίσουν το δέρμα, προκαλώντας μικρά ανοίγματα που θα μπορούσαν να επιτρέψουν την είσοδο βακτηρίων και μικροβίων. Συζητήστε με το γιατρό σας σχετικά με τον καλύτερο τρόπο φροντίδας του δέρματός σας.

Εάν λάβετε ακτινοθεραπεία στην περιοχή της μασχάλης, όπου βρίσκονται οι λεμφαδένες, μπορεί να υπάρχει κάποιος σχηματισμός ιστού ουλής που βλάπτει τους λεμφαδένες και τα αγγεία. Αυτό μπορεί να συμβάλει στον μακροπρόθεσμο κίνδυνο μόλυνσης στο βραχίονα, στο χέρι και στο άνω μέρος του σώματος, ειδικά εάν είχατε επίσης αφαιρέσει τους λεμφαδένες. Η μόλυνση σε αυτές τις περιοχές μπορεί να οδηγήσει σε μια κατάσταση που ονομάζεται λεμφοίδημα, στην οποία το λεμφικό υγρό συλλέγεται στο χέρι, το χέρι ή άλλη περιοχή, προκαλώντας πρήξιμο και πόνο.

Η ακτινοβολία είναι πιο πιθανό να αποδυναμώσει το ανοσοποιητικό σας σύστημα εάν κατευθύνεται στα οστά, ειδικά στα οστά στη λεκάνη σας, όπου ο μυελός λειτουργεί ως εργοστάσιο αιμοσφαιρίων. Ορισμένες γυναίκες με μεταστατικό καρκίνο του μαστού πρέπει να έχουν αυτόν τον τύπο ακτινοβολίας. Με την ακτινοβολία των οστών, η επίδραση στο ανοσοποιητικό σύστημα μπορεί να είναι παρόμοια με αυτή της χημειοθεραπείας.

Σε αυτήν την περίπτωση, μπορεί να αντιμετωπίσετε χαμηλό αριθμό λευκών αιμοσφαιρίων και ακόμη και ουδετεροπενία. Εάν τα επίπεδα λευκών αιμοσφαιρίων είναι πολύ χαμηλά, μπορεί να χρειαστεί να προσαρμόσει τη θεραπεία σας ή / και να συνταγογραφήσει φάρμακα που διεγείρουν την παραγωγή λευκών αιμοσφαιρίων.

Πηγή: <https://mastology-senology.gr/>

<https://bit.ly/398EaEE>